

**METINĖ IŠ AŠTUNTOJO, DEVINTOJO IR
DEŠIMTOJO EUROPOS PLĖTROS FONDUŲ (EPF)
FINANSUOJAMOS VEIKLOS ATASKAITA**

(2012/C 344/02)

Metinė iš aštuntojo, devintojo ir dešimtojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita

TURINYS

	<i>Dalys</i>
Įvadas	1–11
Europos plėtros fondų ypatumai	2–11
I skyrius. Aštuntojo, devintojo ir dešimtojo EPF įgyvendinimas	12–16
Finansinis įgyvendinimas	12–15
Komisijos metinė ataskaita dėl aštuntojo–dešimtojo Europos plėtros fondų finansų valdymo	16
II skyrius. Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl EPF	17–59
Europos Parlamentui ir Tarybai teikiamas Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl aštuntojo, devintojo ir dešimtojo Europos plėtros fondų (EPF). Nepriklausomo auditoriaus ataskaita	I–X
Patikinimo pareiškimą patvirtinanti informacija	17–53
Audito apimtis ir metodas	17–18
Finansinių ataskaitų patikimumas	19–20
Operacijų tvarkingumas	21–30
Sistemų veiksmingumas	31–53
Išvados ir rekomendacijos	54–59
Išvados	54–57
Rekomendacijos	58–59

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

ĮVADAS

1. Šioje metinėje ataskaitoje pateikiamas Audito Rūmų atliktas Europos plėtros fondų (EPF) vertinimas. **1 lentelėje** pateikta pagrindinė informacija apie šių fondų veiklą ir 2011 m. išlaidas.

1 lentelė. Europos plėtros fondai. Pagrindinė informacija

(milijonais eurų)

Biudžeto antraštinė dalis	Politikos sritis	Aprašymas	2011 m. mokėjimai	Valdymo būdas
Europos plėtros fondai	8-asis EPF	Administracinės išlaidos	0	
		Veiklos išlaidos		
		Projektoi	8	Tiesioginis centralizuotas
		Biudžetinė parama	0	Tiesioginis centralizuotas
		Projektoi	19	Tiesioginis centralizuotas
		Projektoi	59	Decentralizuotas
		Projektoi	3	Jungtinis valdymas
			89	
	9-asis EPF	Administracinės išlaidos	3	
		Veiklos išlaidos		
		Projektoi	112	Tiesioginis centralizuotas
		Biudžetinė parama	77	Tiesioginis centralizuotas
		Projektoi	- 4	Tiesioginis centralizuotas
		Projektoi	591	Decentralizuotas
		Projektoi	127	Jungtinis valdymas
			906	
	10-asis EPF	Administracinės išlaidos	90	
		Veiklos išlaidos		
		Projektoi	210	Tiesioginis centralizuotas
		Biudžetinė parama	660	Tiesioginis centralizuotas
Projektoi		29	Tiesioginis centralizuotas	
Projektoi		407	Decentralizuotas	
Projektoi		483	Jungtinis valdymas	
		1 879		

Iš viso administracinių išlaidų **93**

Iš viso veiklos išlaidų **2 044**

Iš viso veiklos išlaidų (Biudžetinė parama) **737**

Iš viso mokėjimų ⁽¹⁾ **2 874**

Iš viso individualių įsipareigojimų ⁽¹⁾ ⁽²⁾ **2 509**

Iš viso bendrųjų įsipareigojimų ⁽¹⁾ ⁽²⁾ **3 049**

⁽¹⁾ 2010 finansinių metų grynosios sumos.

⁽²⁾ Su finansiniais sprendimais susiję bendrieji įsipareigojimai. Su individualiomis sutartimis susiję individualūs įsipareigojimai.

Šaltinis: Europos Audito Rūmai pagal GD DEVCO pateiktus duomenis.

Europos plėtros fondų ypatumai

2. EPF yra pagrindinis instrumentas, per kurį teikiama Europos Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo pagalba Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno valstybėms (AKR) bei užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT). 2000 m. birželio 23 d. Kotonu 20 metų laikotarpiui pasirašytas partnerystės susitarimas (Kotonu susitarimas) šiuo metu yra Europos Sąjungos santykių su AKR valstybėmis ir UŠT pagrindas. Jo pagrindinis tikslas – mažinti skurdą ir ilgainiui jį įveikti, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi tikslus bei AKR ir UŠT šalių laipsnišką integraciją į pasaulio ekonomiką. Jis grindžiamas trimis vienas kitą papildančiais ramsčiais:

- vystomuoju bendradarbiavimu,
- ekonominiu ir komerciniu bendradarbiavimu,
- politine dimensija.

3. EPF finansuoja valstybės narės, jie turi savo finansinį reglamentą, o jų valdymas nėra susietas su ES bendruoju biudžetu. Europos Komisija yra atsakinga už EPF lėšomis finansuojamų operacijų finansinį įgyvendinimą. Europos investicijų bankas (EIB) valdo investicines priemones, kurios nėra įtrauktos nei į Audito Rūmų patikinimo pareiškimą, nei į Europos Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą ⁽¹⁾ ⁽²⁾.

4. Iš kiekvieno EPF finansuojamos operacijos planuojamos atitinkamo laikotarpio pradžioje. Šalies strategijos dokumente, kurį po konsultacijų su įvairiais vystymosi proceso dalyviais parengia Komisija ir atitinkama AKR valstybė ar UŠT, nustatomi su vystymusi susiję šalies vidurio laikotarpio tikslai ir strategijos. Taip pat jame nurodomos planuojamos ES finansinės lėšos, kurias šalis ar regioninė organizacija galėtų gauti.

3. Investicinės priemonės įgyvendinimo atskaitomybė ir skaidrumas užtikrinami skelbiant investicinės priemonės metinę ataskaitą, atliekant metinį išorės finansinį auditą ir Europos Audito Rūmams vykdant jos operacijų priežiūrą.

⁽¹⁾ Žr. 2008 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 215/2008 dėl dešimtajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento 118, 125 ir 134 straipsnius (OL L 78, 2008 3 19, p. 1) ir Audito Rūmų nuomonę Nr. 9/2007 dėl šio reglamento pasiūlymo (OL C 23, 2008 1 28, p. 3).

⁽²⁾ Audito Rūmai šių operacijų auditą atlieka pagal trišalio EIB, Komisijos ir Audito Rūmų susitarimo nuostatas (Reglamento (EB) Nr. 215/2008 134 straipsnis).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

5. 2010 m. gruodžio 1 d. buvo įsteigta Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT). Kartu su kompetentingomis Komisijos tarnybomis EIVT rengia Komisijos sprendimus dėl kiekvienai šaliai teikiamų dotacijų, kiekvienos šalies ir regiono strategijos dokumentus bei nacionalines ir regionines orientacines programas, atsižvelgiant į didžiosios išorės veiksmų instrumentų dalies programavimo ciklą.

6. Įsteigus EIVT ir 2011 m. reorganizavus Komisiją, naujai sukurtas Vystymosi ir bendradarbiavimo generalinis direktoratas (EuropeAid) sujungė buvusio Vystymosi ir santykių su AKR valstybėmis generalinio direktorato politinę kompetenciją ir buvusios EuropeAid bendradarbiavimo tarnybos įgyvendinimo išteklius. 2011 m. birželio mėn. įsigaliojo nauja EuropeAid organizacinė struktūra ir buvo nustatytos naujos generalinio direktorato, direkcijos ir padalinių funkcijos. EuropeAid įgyvendina įvairias Komisijos išorės pagalbos priemones⁽³⁾, finansuojamas iš EPF ir bendrojo biudžeto⁽⁴⁾. 2011 m. EuropeAid valdė beveik visas EPF intervencijas. Nedidelė jų dalis⁽⁵⁾ buvo susijusi su humanitarine pagalba ir jas valdė Humanitarinės pagalbos generalinis direktoratas (DG ECHO).

7. EPF intervencijos įgyvendinamos projektais ir biudžetine pagalba⁽⁶⁾ taikant tris pagrindinius įgyvendinimo metodus⁽⁷⁾ (žr. **1 lentelę**):

- a) centralizuoto valdymo atveju (2010 m. – 42 % mokėjimų) Komisija rėmimo veiklą vykdo tiesiogiai;

⁽³⁾ Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė, Vystomojo bendradarbiavimo priemonė, Demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė, Stabilumo priemonė, Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė, Greito reagavimo į sparčiai didėjančias maisto kainas besivystančiose šalyse priemonė.

⁽⁴⁾ Žr. Audito Rūmų 2011 finansinių metų metinės ES biudžeto vykdymo ataskaitos 7 skyrių „Išorės santykiai, pagalba ir plėtra“.

⁽⁵⁾ 1,2 % 2011 m. atliktų mokėjimų.

⁽⁶⁾ Teikdama biudžetinę paramą Komisija perveda lėšas į šalies partnerės išdą, taip suteikdama jai papildomų biudžeto lėšų nacionalinei vystymosi strategijai remti.

⁽⁷⁾ Reglamento (EB) Nr. 215/2008 21–29 straipsniai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

b) jungtinio valdymo atveju (21 % mokėjimų 2011 m.) už Europos Sąjungos finansuojamų veiksmų įgyvendinimą yra atsakingos tarptautinės organizacijos, su sąlyga, kad jos savo apskaitos, audito, kontrolės ir viešųjų pirkimų procedūrose taiko standartus, kurie suteikia tokias pačias garantijas, kaip ir tarptautiniu mastu pripažinti standartai. Pagrindiniai EuropeAid partneriai yra Jungtinių Tautų agentūros ir Pasaulio bankas;

c) decentralizuoto valdymo atveju (37 % mokėjimų 2011 m.) Komisija kai kurių užduočių valdymą patiki paramą gaunančių šalių institucijoms. Daugeliu atvejų vis dar turi būti taikomos Komisijos procedūros, o EuropeAid yra atsakinga už *ex ante* patikrų atlikimą (pavyzdžiui, viešųjų pirkimų procedūrų ir sąskaitų faktūrų) ir mokėjimus rangovams.

8. Iš EPF ir bendrojo biudžeto finansuojama išorės pagalba įgyvendinama didelės rizikos aplinkoje, iš esmės dėl geografiškai išsklaidytos veiklos ir dėl bendradarbiavimo instrumentų, paramos teikimo metodų, konkrečių finansinių taisyklių ir procedūrų bei įgyvendinančių organizacijų įvairovės. Be to, daug šalių partnerių turi silpnus institucinius ir administracinius gebėjimus.

9. Kotonu susitarime nurodyta ⁽⁸⁾, kad tiesioginė biudžetinė parama gali būti teikiama makroekonomikos ar sektorinėms reformoms palaikyti, kai viešųjų finansų valdymas (VfV) yra pakankamai skaidrus, patikimas ir veiksmingas.

8. Komisija mažina šią riziką vykdydama daug išankstinio nustatymo ir ištaisymo intervencijų. EuropeAid (centrinėse tarnybose ir delegacijose) atlieka visapusiškas *ex ante* patikras (atsižvelgiant į jų aprėptį ir pobūdį), vykdydama gerokai daugiau finansinės apsaugos priemonių, nei reikalaujama teisės aktais. Labai svarbus vaidmuo patikros strategijoje tenka prevencijos priemonėms, kurios apima mokymus Komisijos personalui ir specialiai nacionaliniams leidimus duodantiems pareigūnams pritaikytus mokymus. Be to, keliose šalyse numatytos paramos nacionaliniams leidimus duodantiems pareigūnams priemonės.

⁽⁸⁾ 61 straipsnio 2 dalis.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

10. Šios teisinės nuostatos gali būti interpretuojamos įvairiai ⁽⁹⁾, o sąvokos „pakankamai“ skaidru, patikima ir veiksminga VFF valdymo srityje svoris priklauso ne tik nuo konkrečios šalies situacijos, bet ir nuo jos vyriausybės pasirinktos krypties. Esant šioms aplinkybėms reikėtų pažymėti, kad:

- a) biudžetinė parama dažnai teikiama šalims, kurių VFF sistemos yra silpnos. Yra rimta rizika, kad paramą gaunančios šalies biudžetas gali būti veikiamas sukčiavimo ar korupcijos. Atsižvelgiant į tai, kad atlikus biudžetinės paramos operacijas pervestos lėšos susimaišo su kitais šalies biudžeto biudžetinėmis ištekliais („pakeičiamumas“), jos taip pat gali būti susijusios su tais pačiais VFF trūkumais;
- b) kadangi biudžetinės paramos operacijos įgyvendinamos pasitelkus šalių partnerių VFF sistemas, procesus ir institucijų pagalbą, Audito Rūmų teisėtumo ir tvarkingumo auditas gali būti atliekamas tik iki etapo, kai parama perdedama į šalių partnerių biudžetus;
- c) Komisija turi veiksmų laisvę spręsti, ar šalis partnerė yra tinkama, kad jai būtų skirta biudžetinė parama. Dėl šių plataus interpretavimo galimybių Komisijos atliekamos biudžetinės paramos operacijos yra mažiau veikiamos teisėtumo ir tvarkingumo klaidų.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

10. a–c) Komisija nevisiškai sutinka su Audito Rūmų biudžetinės paramos valdymo analize.

Biudžetinė parama teikiama besivystančioms šalims, kurių pagrindinėse valstybinėse sistemose, kaip antai viešojo finansų valdymo, gali būti didelių trūkumų. Vis dėlto taikomos griežtos tinkamumo finansuoti sąlygos. Šalis partnerė gali gauti biudžetinę paramą tik jeigu vyriausybė yra parengusi atitinkamą ir patikimą strategiją šiems trūkumams pašalinti. Komisija taip pat gali reikalauti, kad būtų nustatytos konkrečios trumpalaikės priemonės rizikai sušvelninti. Į naujas biudžetinės paramos gaires ⁽¹⁾ (kurios, Komisijai pateikus pasiūlymus ⁽²⁾ ir 2012 m. gegužės 14 d. Tarybai pateikus išvadas dėl naujo požiūrio į biudžetinę paramą, 2012 m. buvo peržiūrėtos) dabar įtraukta keletas naujų nuostatų, kuriomis siekiama dar labiau išaiškinti taisykles. Konkrečiai jos apima naujus tinkamumo kriterijus, susijusius su skaidrumu ir priežiūra, oficialų rizikos vertinimo procesą ir vyresniųjų vadovaujančių pareigūnų valdymo sistemą.

Netikslinė biudžetinė parama skiriama siekiant atlyginti už rezultatų pasiekimą, o ne veiklai finansuoti. Todėl aišku, kad auditas negali aprėpti tolesnių etapų po to, kai lėšos perdedamos pasiekus sutartas sąlygas. Vis dėlto veiklos, kuri gali būti finansuojama biudžetinės paramos mokėjimais, auditas priklauso nacionalinių audito institucijų, kurioms atitinkamomis programomis gali būti teikiama konkreti parama, kompetencijai.

Šis pagalbos teikimo mechanizmas yra vienas iš būdų, kaip Komisija atsižvelgė į tarptautinės vystymosi bendruomenės ir ES suinteresuotųjų šalių raginimus parengti veiksmingesnes intervencijas, kurių dėmesys būtų sutelktas į rezultatus ir atsakomybę ir kurios administraciniu požiūriu būtų mažiau sudėtingos, taip sumažinant šalių partnerių operacijų išlaidas.

⁽⁹⁾ Žr. Audito Rūmų 2003 finansinių metų metinės iš šeštojo, septintojo, aštuntojo ir devintojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaitos 46 dalį (OL C 293, 2004 11 30, p. 315).

⁽¹⁾ Žr. http://ec.europa.eu/europeaid/what/economic-support/documents/guidelines_budget_support_en.pdf.

⁽²⁾ Žr. Komisijos komunikatą dėl požiūrio ateityje į paramą trečiųjų šalių biudžetui (COM(2011) 638 final).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

11. Kelių donorų veiksmams skirti mokėjimai tarptautinėms organizacijoms taip pat yra susiję su tam tikra rizika iš dalies dėl Komisijos priimto sąvokinio metodo ⁽¹⁰⁾.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

11. Komisija nežino apie kokias nors konkrečias su sąlyginiu metodu susijusias problemas (šis metodas sukurtas pastaraisiais metais, kad Komisija galėtų dalyvauti daugelį donorų, įskaitant patikos fondus, apimančiuose veiksmuose). Šiuo metodu garantuojama, kad ES išorės veiksmų finansavimui taikomi teisiniai reikalavimai būtų atitinkami (užtikrinant, kad kitų donorų skiriama suma būtų pakankama sumokėti už bet kokią veiklą, kuri pagal ES taisykles yra netinkama finansuoti), kartu užtikrinant, kad ES lėšos būtų išleidžiamos kuo veiksmingiau (derinant su donorais), laikantis patikimo finansų valdymo principo.

Siekdama riboti šią riziką, Komisija, prieš pradėdama bet kokią bendrą veiklą, įvertina tarptautinių partnerių organizacijų apskaitos, audito, vidaus kontrolės ir viešųjų pirkimų procedūras, užtikrina, kad vietoje būtų jos darbuotojų (kurie dalyvautų valdymo grupių veikloje), ir iš tarptautinių organizacijų reikalauja griežtos finansinės atskaitomybės. Be to, įgyvendinant išorės veiksmus vykdoma reguliari sistemų peržiūra, pasitelkiant išorės auditorius, kurie vyksta į tikrinimo vizitus.

EuropeAid ir ECHO auditoriai iki šiol nepranešė apie jokių tokio pobūdžio atvejus ar konkrečių su tuo susijusių riziką.

Komisija įsitikinusi, kad dėl šių vidaus kontrolės priemonių, kurias ji įdiegė kartu su atitinkamos tarptautinės organizacijos kontrolės priemonėmis, teorinė rizika tampa išties nereikšmingai maža.

I SKYRIUS. AŠTUNTOJO, DEVINTOJO IR DEŠIMTOJO EPF ĮGYVENDINIMAS

Finansinis įgyvendinimas

12. 2011 m. aštuntasis, devintasis ir dešimtas EPF buvo įgyvendinti vienu metu. Visi EPF susitarimai paprastai sudaromi maždaug penkerių metų įsipareigojimo laikotarpiui, bet mokėjimai gali būti atliekami ilgesnį laiką. Aštuntasis EPF (1995–2000 m.) sudaro 14 625 milijonus eurų, devintasis EPF (2000–2007 m.) – 15 200 milijonų eurų.

⁽¹⁰⁾ Dėl šio nacionalinio metodo paaiškinimo žr. Audito Rūmų 2011 m. metinės ES biudžeto vykdymo ataskaitos 7.11 dalį.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

13. Dešimtas EPF (2008–2013 m.) sudaro 22 682 milijonus eurų. 21 967 milijonai eurų šios sumos skirta AKR šalims, o 285 milijonai eurų – UŠT. Į šias sumas yra įtrauktos 1 500 milijonų eurų ir 30 milijonų eurų sumos, atitinkamai skirtos AKR šalių ir UŠT investicinėms priemonėms, už kurių valdymą yra atsakingas EIB. Taip pat 430 milijonų eurų numatyta Komisijos išlaidoms, susijusioms su EPF planavimu ir įgyvendinimu.

14. 2011 m. visi valstybių narių įnašai Komisijai sudarė 3 100 milijonų eurų, įskaitant paskutinį kvietimą mokėti devintojo EPF 660 milijonų eurų įnašą ir pirmąjį dešimtojo EPF 2 440 milijonų eurų įnašą.

15. **2 lentelėje** pateikiamas visų Komisijos valdomų EPF išteklių panaudojimas ir jų finansinis įgyvendinimas. 2011 m. individualūs išpareigojimai buvo 13 % mažesni nei numatyta, iš esmės dėl vėlavimų sudarant svarbių infrastruktūros programų sutartis ir dėl to, kad reikšmingi bendrieji išpareigojimai buvo prišimti paskutiniaisiais 2011 m. mėnesiais. Mokėjimai buvo 16 % mažesni nei planuota, iš esmės dėl mažesnių biudžetinės paramos išmokų, kadangi kai kuriais atvejais nebuvo laikomasi tinkamumo sąlygų, ir dėl vėlavimų įgyvendinant infrastruktūros projektus. Palyginti su 2010 m., neįvykdytų mokėjimų ir senų ir neveikiančių nepanaudotų išpareigojimų ⁽¹⁾ lygis nesikeitė.

Komisijos metinė ataskaita dėl aštuntojo–dešimtojo Europos plėtros fondų finansų valdymo

16. Dešimtajam EPF taikomame finansiniame reglamente reikalaujama, kad Komisija kasmet pateiktų ataskaitą apie EPF finansų valdymą ⁽¹²⁾. Audito Rūmai mano, kad šioje ataskaitoje pateikiamas tikslus finansiniais metais Komisijos pasiektų veiklos tikslų (visų pirma finansinio įgyvendinimo ir kontrolės srityse), finansinės būklės ir reikšmingų 2011 m. veiklai įtakos turėjusių įvykių aprašymas.

15. *Bendrujų išpareigojimų įgyvendinimo tikslas, kuris 2011 m. buvo 3 250 mln. EUR, EuropeAid pasiekė 101 % (3 279 mln. EUR). Vis dėlto sutarčių ir mokėjimų rezultatai buvo šiek tiek mažesni už tikslą, visų pirma dėl EuropeAid sprendimų sulaukyti biudžetinės paramos programų mokėjimus dėl to, kad neįvykdytos išmokėjimo sąlygos (pavyzdžiui, Centrinėje Afrikoje dėl didelio fiskalinio nuokrypio ir TVF programos nebuvimo ir Benine dėl prasto nacionalinės vystymosi strategijos įgyvendinimo ir lėto viešųjų finansų valdymo reformų tempo).*

⁽¹⁾ Seni nepanaudoti išpareigojimai yra daugiau nei prieš penkerius metus paskirtos, bet vis dar nepanaudotos lėšos. Neveikiantys nepanaudoti išpareigojimai yra paskirtos lėšos, dėl kurių nebuvo sudarytos jokios sutartys ir kurios nebuvo panaudotos per daugiau nei dvejus metus.

⁽¹²⁾ Reglamento (EB) Nr. 215/2008 118 ir 124 straipsniai.

2 lentelė. Visų EPF lėšų panaudojimas 2011 m. gruodžio 31 d.

(milijonais eurų)

	Būklė 2010 m. pabaigoje		Biudžeto vykdymas 2011 finansiniais metais (neto) ⁽⁶⁾				Būklė 2011 m. pabaigoje				
	Visa suma	Įvykdymas ⁽²⁾	8-asis EPF ⁽³⁾	9-asis EPF ⁽³⁾	10-asis EPF	Visa suma	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	Visa suma	Įvykdymas ⁽²⁾
A. LĖŠOS ⁽¹⁾	48 792		- 38	70	25	57	10 663	16 552	21 639	48 854	
B. PANAUDOJIMAS											
1. Bendrieji įsipareigojimai ⁽⁴⁾	37 778	77,4 %	- 60	- 9	3 118	3 049	10 640	16 454	13 735	40 827	83,6 %
2. Individualūs įsipareigojimai ⁽⁵⁾	32 324	66,2 %	- 13	8	2 514	2 509	10 494	15 691	8 648	34 833	71,3 %
3. Mokėjimai	26 334	54,0 %	90	905	1 879	2 874	10 330	14 026	4 852	29 208	59,8 %
C. Neįvykdyti mokėjimai (B1-B3)	11 444	23,5 %	- 150	- 914	1 239	175	310	2 428	8 883	11 619	23,8 %
D. Turimas likutis (A-B1)	11 019	22,6 %	22	79	- 3 093	- 2 992	23	98	7 904	8 027	16,4 %

⁽¹⁾ Pradiniai 8-ojo, 9-ojo ir 10-ojo EPF asignavimai, bendrasis finansavimas, palūkanos, įvairios lėšos ir perskirstymai iš ankstesnių EPF.

⁽²⁾ Lėšos procentais.

⁽³⁾ Neigiamos sumos atitinka panaikintus įsipareigojimus.

⁽⁴⁾ Bendrieji įsipareigojimai susiję su finansavimo sprendimais.

⁽⁵⁾ Individualūs įsipareigojimai susiję su individualiomis sutartimis.

⁽⁶⁾ Grynieji įsipareigojimai po panaikinimo. Grynieji mokėjimai po susigrąžinimo.

Šaltinis: Audito Rūmai, pagal EPF finansinio įgyvendinimo ataskaitas ir 2011 m. gruodžio 31 d. finansinę atskaitomybę.

II SKYRIUS. AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS DĖL EPF

Europos Parlamentui ir Tarybai teikiamas Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl aštuntojo, devintojo ir dešimtojo Europos plėtros fondų (EPF). Nepriklausomo auditoriaus ataskaita

I. Atsižvelgdami į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnį ir į dešimtajam EPF taikomo Finansinio reglamento, kuris taip pat taikomas ankstesniems EPF, 141 straipsnį, Audito Rūmai patikrino:

- a) 2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų aštuntojo, devintojo ir dešimtojo Europos plėtros fondų metines finansines ataskaitas, kurias sudaro finansinė atskaitomybė⁽¹³⁾ ir finansinio įgyvendinimo ataskaita;
- b) atsižvelgiant į EPF teisinį pagrindą, EPF lėšų dalies, kurios finansinį valdymą užtikrina Komisija, operacijų teisėtumą ir tvarkingumą⁽¹⁴⁾.

Vadovybės atsakomybė

II. Pagal SESV 310–325 straipsnius bei aštuntajam, devintajam ir dešimtajam EPF taikomą Finansinį reglamentą, vadovybė yra atsakinga už EPF metinių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą bei jose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą:

- a) Su EPF metinėmis finansinėmis ataskaitomis susijusi vadovybės atsakomybė apima: tinkamos vidaus kontrolės nustatymą, vykdymą ir palaikymą, siekiant parengti ir teisingai pateikti finansinę atskaitomybę, kurioje nėra reikšmingų dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių netikslumų, tinkamų apskaitos metodų pasirinkimą ir taikymą, atsižvelgiant į EPF apskaitos pareigūno⁽¹⁵⁾ patvirtintas apskaitos taisykles, ir apskaitinių įvertinimų atlikimą pagal atitinkamas aplinkybes. EPF metines finansines ataskaitas patvirtina Komisija.
- b) Tai, kaip vadovybė vykdo su operacijų teisėtumu ir tvarkingumu susijusius įsipareigojimus, priklauso nuo EPF Finansiniuose reglamentuose numatyto EPF įgyvendinimo metodo. Vykdyto užduotys turi atitikti patikimo finansų valdymo principą, todėl reikalaujama, kad būtų nustatoma, vykdoma ir palaikoma veiksminga ir efektyvi vidaus kontrolė, apimanti pakankamą priežiūrą ir tinkamas priemones, siekiant išvengti pažeidimų ir sukčiavimo bei, prireikus, teismines procedūras, susigrąžinant neteisingai išmokėtas ar panaudotas lėšas. Nepriklausomai nuo taikomo įgyvendinimo metodo, galutinė atsakomybė už EPF finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą tenka Komisijai (SESV 317 straipsnis).

⁽¹³⁾ Finansinę atskaitomybę sudaro balansas, ekonominių rezultatų ataskaita, pinigų srautų ataskaita, grynojo turto pokyčių ataskaita ir Europos plėtros fondų gautinų sumų lentelė.

⁽¹⁴⁾ Atsižvelgiant į dešimtajam EPF taikomo Finansinio reglamento 2, 3, 4 straipsnius, 125 straipsnio 4 dalį ir 134 straipsnį, patikinimo pareiškimas nėra taikomas tai EPF lėšų daliai, kurią valdo ir už kurią atsakingas yra EIB.

⁽¹⁵⁾ EPF apskaitos pareigūno patvirtintos apskaitos taisyklės yra pagrįstos Tarptautinės apskaitininkų federacijos paskelbtais Tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS) arba, kai jų negalima pritaikyti, – Tarptautinės apskaitos standartų valdybos parengtais Tarptautiniais apskaitos standartais (TAS) arba Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS). Pagal Finansinį reglamentą 2011 finansinių metų finansinė atskaitomybė buvo parengta pagal EPF apskaitos pareigūno patvirtintas šias apskaitos taisykles, kuriose kaupiamosios apskaitos principai yra pritaikyti specifiniam Europos Sąjungos kontekstui, o EPF įgyvendinimo ataskaita ir toliau iš esmės yra rengiama remiantis grynujų pinigų judėjimu.

Auditoriaus atsakomybė

III. Audito Rūmai, atsižvelgdami į savo audito rezultatus, Europos Parlamentui ir Tarybai turi pateikti finansinių ataskaitų patikimumo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą. Audito Rūmai savo auditą atliko vadovaudamiesi IFAC tarptautiniais audito standartais ir etikos kodeksais bei INTOSAI tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais. Pagal šiuos standartus reikalaujama, kad Audito Rūmai planuotų ir atliktų auditą taip, kad būtų gautas pakankamas patikinimas, jog EPF metinėse finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų, o jose atspindimos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos.

IV. Atliekant auditą, taikomos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus apie sumas ir kitą informaciją finansinėse ataskaitose bei apie jose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Procedūros pasirenkamos auditoriaus nuožiūra, taip pat remiantis dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių finansinių ataskaitų reikšmingų netikslumų ar susijusių operacijų reikšmingos neatitikties EPF teisiniam pagrindui rizikos vertinimu. Atlikdamas šiuos rizikos vertinimus, auditorius tikrina su finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu jų pateikimu susijusių vidaus kontrolės sistemą bei įdiegtas priežiūros ir kontrolės sistemas, skirtas užtikrinti operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, siekiant pagal esamas aplinkybes nustatyti audito procedūras. Audito metu taip pat įvertinamas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas. Taip pat įvertinamas bendras finansinių ataskaitų ir metinės veiklos ataskaitos pateikimas.

V. Audito Rūmai mano, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami jų patikinimo pareiškimui pagrįsti.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

VI. Audito Rūmų nuomone, aštuntojo, devintojo ir dešimtojo EPF metinėse finansinėse ataskaitose šių EPF finansinė būklė 2011 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų rezultatai ir pinigų srantai, vadovaujantis EPF Finansinio reglamento nuostatomis ir apskaitos pareigūno patvirtintomis apskaitos taisyklėmis, visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

Pajamos

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

VII. Audito Rūmų nuomone, 2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų metinėse finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Įsipareigojimai*Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų įsipareigojimų teisėtumo ir tvarkingumo*

VIII. Audito Rūmų nuomone, 2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų metinėse finansinėse ataskaitose atspindimi įsipareigojimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

Mokėjimai*Neigiamos nuomonės dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo pagrindas*

IX. Audito Rūmai audito metu nustatė, kad priežiūros ir kontrolės sistemos yra iš dalies veiksmingos. Audito Rūmai įvertino, kad aštuntojo, devintojo ir dešimtojo EPF mokėjimų labiausiai tikėtinas klaidų lygis yra 5,1 %.

Neigiama nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

X. Audito Rūmai mano, kad dėl neigiamos nuomonės dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo pagrinde išdėstytų klausimų reikšmingumo 2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai yra reikšmingai paveikti klaidų.

2012 m. liepos 26 d.

Pirmininkas

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

European Court of Auditors
12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Patikinimo pareiškimą patvirtinanti informacija*Audito apimtis ir metodas*

17. Patikinimo pareiškimo VI dalyje pateiktos pastabos dėl EPF finansinių ataskaitų patikimumo yra pagrįstos finansinės atskaitomybės⁽¹⁶⁾ ir aštuntojo, devintojo ir dešimtojo EPF finansinio įgyvendinimo ataskaitos⁽¹⁷⁾ auditu. Audito metu atliekant testus buvo tikrinami su sumomis ir informacija susiję audito įrodymai. Taip pat buvo vertinami taikyti apskaitos principai, svarbios vadovybės parengtos sąmatos ir bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

18. Audito Rūmų bendrasis audito metodas ir metodika, susiję su finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų tvarkinimu, yra apibūdinti Audito Rūmų 2011 m. metinės biudžeto vykdymo ataskaitos 1 skyriaus 1.1 priedo 2 dalyje. Patikinimo pareiškimo VII–X dalyse pateiktos pastabos dėl EPF operacijų tvarkingumo yra pagrįstos:

- a) valstybių narių visų įnašų ir kito pobūdžio pajamų operacijų imties auditu;
- b) 193 operacijų, apimančių 30 bendrųjų išipareigojimų bei 163 tarpinius ir galutinius mokėjimus, kuriuos atliko delegacijos ar Komisijos centrinės tarnybos ir delegacijos, imties auditu⁽¹⁸⁾. Jei buvo būtina, įgyvendinančios organizacijos ir galutiniai paramos gavėjai buvo aplankyti vietoje, siekiant patikrinti finansinėse ar išlaidų ataskaitose deklaruotus mokėjimus;
- c) EuropeAid centrinių tarnybų ir delegacijų priežiūros ir kontrolės sistemų veiksmingumo įvertinimu, kuris apėmė:
 - i) kontrolės aplinką ir vidaus kontrolės standartus;
 - ii) leidimus duodančių pareigūnų, taip pat ir nacionalinių leidimus duodančių pareigūnų, atliekamas sutarčių ir mokėjimų *ex ante* patikras;

⁽¹⁶⁾ Žr. Reglamento (EB) Nr. 215/2008 122 straipsnį: „finansinę atskaitomybę sudaro balansas, ekonominių rezultatų ataskaita, pinigų srautų ataskaita ir EPF mokėtinų punktų lentelė“.

⁽¹⁷⁾ Žr. Reglamento (EB) Nr. 215/2008 123 straipsnį: „finansinio įgyvendinimo ataskaitas sudaro asignavimus, išipareigojimus ir mokėjimus apibūdinančios lentelės“.

⁽¹⁸⁾ EuropeAid: 125 projektai ir 30 biudžetinės paramos mokėjimų; DG ECHO: 8 humanitarinės pagalbos mokėjimai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- iii) stebėjimą ir priežiūrą;
 - iv) išorės auditus;
 - v) vidaus auditą;
- d) Komisijos vadovybės pareiškimų peržiūrą, kuri apėmė EuropeAid metinės veiklos ataskaitos vertinimą.

Finansinių ataskaitų patikimumas

19. Audito Rūmai nustatė, kad, atsižvelgiant į atitinkamo finansinio reglamento nuostatas ir apskaitos pareigūno patvirtintas atitinkamas apskaitos taisykles, 2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų EPF finansinėse ataskaitose EPF finansinė būklė bei tą dieną pasibaigusiu finansinių metų operacijų rezultatai ir pinigų srantai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai.

20. Kaip ir ankstesniais metais Audito Rūmai ir EuropeAid atlikę savo patikras (žr. 40 dalį) nustatė didelį kodavimo klaidų dažnį⁽¹⁹⁾. Nors Audito Rūmų audito metu nustatyta, kad finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingo klaidų lygio, kodavimo klaidos vis dar gali būti problemų šaltinis, kadangi gali turėti įtakos metinių finansinių ataskaitų rengimui naudotų duomenų tikslumui, visų pirma finansinių metų atskyrimo procedūros metu pabaigoje atveju⁽²⁰⁾.

Operacijų tvarkingumas

21. **1 priede** pateikta operacijų testų rezultatų santrauka.

Pajamos

22. Audito Rūmai audito metu nustatė, kad pajamų operacijose nebuvo reikšmingų klaidų.

19. Komisija palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai pateikė teigiamą patikinimo pareiškimą dėl EPF ataskaitų patikimumo.

20. Komisija sutinka su Audito Rūmams susirūpinimą keliančiu klausimu ir numato toliau gerinti duomenų, laikomų išorės pagalbos valdymo informacinėje sistemoje (CRIS), kokybę. Vis dėlto, kaip pažymi Audito Rūmai, nustatytos kodavimo klaidos neturėjo didelės įtakos metinėms ataskaitoms.

Taip pat žr. atsakymą į 58 dalies b punkto pastabą.

⁽¹⁹⁾ Pavyzdžiui, sutarties pobūdžio, sutarties pradžios ir pabaigos datų, valdymo būdo.

⁽²⁰⁾ Finansinių metų atskyrimo procedūra siekiama užtikrinti, kad pajamos ir išlaidos būtų tiksliai įrašytos į tinkamą apskaitos laikotarpį.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Įsipareigojimai

23. Audito Rūmai audito metu nustatė, kad įsipareigojimuose nebuvo reikšmingų klaidų.

Mokėjimai

24. Audito Rūmai audito metu nustatė, kad mokėjimai buvo veikiami reikšmingų klaidų. Audito Rūmams atlikus 163 operacijų imties testavimą nustatyta, kad 54 (33 %) jų buvo paveiktos klaidų. Audito Rūmų vertinimu, labiausiai tikėtinas klaidų lygis yra 5,1 % ⁽²¹⁾.

25. Iš 133 į imtį įtrauktų projektų mokėjimų 47 (35 %) buvo paveikti klaidų, iš kurių 29 (62 %) buvo kiekybiškai įvertinamos klaidos. Iš 30 testuotų biudžetinės paramos mokėjimų atveju, 7 (23 %) buvo paveikti klaidų – visos jos buvo kiekybiškai neįvertinamos klaidos.

Projektų mokėjimai

26. Su projektais susijusių operacijų atveju didžioji klaidų dalis buvo nustatyta susitarimuose dėl dotacijų ir susitarimuose dėl įnašo su tarptautinėmis organizacijomis; iš 45 testuotų operacijų 26 (58 %) buvo paveiktos klaidų. Taip pat buvo nustatyta, kad programų sąmatos ⁽²²⁾ buvo veikiamos klaidų: klaidos nustatytos 10 iš 27 testuotų operacijų.

⁽²¹⁾ Audito Rūmai įvertintą klaidų lygį apskaičiuoja naudodamiesi reprezentatyvia statistine imtimi. Nurodytas skaičius yra tiksliausias įvertis (žinomas kaip MLE). Audito Rūmai 95 % įsitikinę, kad klaidų lygis populiacijoje siekia nuo 2,0 % (LEL) iki 8,1 % (UEL) (atitinkamai apatinė ir viršutinė klaidų ribos).

⁽²²⁾ Paprastai kiekvienais metais parengiama programos sąmata, siekiant sudaryti darbo programą ir nustatyti jos įgyvendinimui būtinus išteklius. Ją įgyvendina institucija arba atitinkamas paramos gavėjas. Tačiau prieš tai ją privalo patvirtinti šalies partnerės atstovas ir Komisija.

24–26. Komisija sustiprins pastangas, siekdama 2012 m. užkirsti kelią tokioms klaidoms, jas aptikti ir ištaisyti.

Vis dėlto Komisija pažymi, kad EuropeAid kontrolės struktūra yra daugiametė – tai reiškia, kad kai kurios klaidos, į kurias atkreipė dėmesį Audito Rūmai, būtų ištaisytos vėliau pagal įprastą išorės pagalbos kontrolės ciklą. Beveik du trečdaliai imties mokėjimų susiję su operacijomis, tokiomis kaip tarpiniai mokėjimai arba tvirtinimai, kurių atveju tikrinimai ir ištaisymai gali būti atlikti galutinio mokėjimo metu.

Be to, Komisijos vykdomas išorės pagalbos išlaidų stebėjimas nesi- baigia galutiniais mokėjimais. Išsamų ex post audito programą metiniu pagrindu valdo EuropeAid ir ECHO, remdamiesi oficialiu rizikos vertinimo procesu.

Vis dėlto, atsižvelgiant į didelės rizikos aplinką, kurioje teikiama vystymosi ir humanitarinė pagalba, finansinės klaidos rizika kontrolės priemonėmis realiai negali būti sumažinta iki nulio.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

27. Iš 47 klaidų paveiktų projektų operacijų 26 jau buvo tikrintos Komisijos ar paramos gavėjo užsakytų išorės auditų metu. Iš 29 kiekybiškai įvertinamų klaidų veikiamų operacijų 11 galutinių mokėjimų jau buvo patikrinta Komisijos ⁽²³⁾.

28. Projektų mokėjimuose nustatytų kiekybiškai įvertinamų klaidų rūšys yra:

- a) tikrumo: nebuvo sąskaitų faktūrų ar kitų patvirtinančių dokumentų, kuriais būtų galima pagrįsti išlaidas (5 operacijos), patvirtintas išankstinis finansavimas, susijęs su paramos gavėjų dar nepatirtomis išlaidomis (3 operacijos), bei deklaruoti kieki, viršijantys atliktų darbų lygį (3 operacijos);
- b) tinkamumo: išlaidos, patirtos ne įgyvendinimo laikotarpiu arba susijusios su į sutartį neįtraukta veikla ir paslaugomis (5 operacijos), netinkamas PVM (4 operacijos), paramos gavėjas nesilaikė viešųjų pirkimų procedūrų (4 operacijos), nebuvo laikomasi kilmės ar pilietybės taisyklių (1 operacija) ir nebuvo atsižvelgiama į nustatytas dienpinigių ribas (1 operacija);
- c) tikslumo: skaičiavimo klaidos (1 operacija) ir neteisingo keitimo kurso naudojimas (3 operacijos).

KOMISIJOS ATSAKYMAI

27. Ex ante kontrolė turi būti vertinama atsižvelgiant į bendrą kontrolės sistemą, nes ex post auditas ir kiti patikrinimai gali būti vykdomi ir po galutinio mokėjimo.

28. a–c) Audito Rūmų pastabos išsamiai iliustruoja pagrindinius sunkumus, kylančius bendradarbiaujant su įgyvendinančiomis organizacijomis ir šalimis partnerėmis, kai teikiama vystymosi ir humanitarinė pagalba.

Kalbant apie patvirtinančių dokumentų išlaikymą, EuropeAid įgyvendino veiksmų planą, kuriuo siekiama 2012 m. pagerinti dokumentų registravimą ir archyvavimą delegacijose.

Kalbant apie sąskaitų patvirtinimą, EuropeAid pradėjo vidaus svarstymus, siekdama geriau išaiškinti sąvoką „patirtos išlaidos“ sąskaitų patvirtinimo, dėl kurio atsirado šios klaidos, tikslu. Komisija mano, kad šios klaidos būtų ištaisytos savaime, nes jeigu patvirtinta suma viršytų išlaidas, skirtumas būtų kompensuotas paskesnėmis išlaidomis.

Kalbant apie kilmės taisyklių nesilaikymą, Komisija pabrėžia, kad galiojančiuose teisės aktuose tinkamai pagrįstais atvejais numatoma AKR/ES prekių kilmės taisyklių nesilaikymo galimybė. EuropeAid pripažįsta, kad rangovai turėjo kai kuriais atvejais pateikti prašymą nesilaikyti taisyklių, tačiau mano, kad kai kurių nustatytų klaidų atvejais, kai sąlygos, kuriomis leidžiama nesilaikyti taisyklių, buvo atitinkamos, šios klaidos neturėjo finansinio poveikio.

PVM lieka problemų keliančiu klausimu, susijusiu su paramos tinkamumu; jam išspręsti, atsižvelgiant į finansinio reglamento peržiūrą, teikiami nauji pasiūlymai. Komisija veikia šalyse, kuriose rangovams (dažnai NVO) sunku arba neįmanoma privalomą PVM susigrąžinti iš valstybės.

⁽²³⁾ Taip pat žr. Audito Rūmų 2011 finansinių metų metinės ES biudžeto vykdymo ataskaitos 7 skyriaus „Išorės santykiai, pagalba ir plėtra“ 7.17 dalį.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Klaidų pavyzdžiai pateikti toliau.

Klaidų pavyzdžiai

Nebuvo laikomasi viešųjų pirkimų taisyklių ir trūko patvirtinančių dokumentų

Audito Rūmai patikrino galutinį mokėjimą, susijusį su susitarimu dėl dotacijų Etiopijoje vandentiekos, sanitarijos priemonių ir higienos skatinimo bei paramos gerinant gamtinių išteklių valdymą srityje. Sutartis buvo sudarytos pagal principą, kad tiekėjai užtikrina prieigą prie atsarginių dalių ir priežiūros įrangos, nors tai nebuvo skelbime apie pirkimą nustatytas kriterijus. Be to, dalies išlaidų nebuvo galima pagrįsti patvirtinančiais dokumentais, kadangi paramos gavėjo apskaitos įrašų kokybė buvo nepatenkinama. Paramos gavėjo nusamdyti auditoriai atlikti šių išlaidų patikrinimą problemų nenustatė.

Nebuvo laikomasi kilmės taisyklės

Išlaidos, atsižvelgiant į dotacijas dėl kaimo vietovių elektrifikavimo Mozambike, buvo susijusios su prekėmis, kurioms nebuvo taikoma kilmės taisyklė: Paramos gavėjo nusamdyti auditoriai atlikti išlaidų patikrinimą šios problemos nenustatė.

Klaidų pavyzdžiai

Nebuvo laikomasi viešųjų pirkimų taisyklių ir trūko patvirtinančių dokumentų

Galimybė gauti atsargines dalis ir priežiūrą yra svarbus veiksnys pasirašant sutartis pirkti transporto priemones, ypač šalyse, kuriose tokių galimybių nedaug. Skelbime apie pirkimą naudos gavėjas padarė klaidą, nes nepranešė šio kriterijaus potencialiems tiekėjams. Tačiau atrenkant tiekėją, su kuriuo pasirašyta sutartis, buvo atsižvelgta į numanomą galimybę gauti atsargines dalis ir priežiūros paslaugas. Be to, šios sutarties auditas buvo numatytas 2010 m. audito plane po delegacijos rizikos įvertinimo.

Nebuvo laikomasi kilmės taisyklės

Galiojančiais teisės aktais leidžiama tinkamai pagrįstais atvejais nesilaikyti AKR/ES prekių kilmės taisyklių. Šiuo metu beveik neįmanoma išvengti, kad elektros įranga būtų tiekiamas tik iš ES ar AKR šalių vykdant tokius projektus Afrikoje. Naudos gavėjas turėjo paprašyti Komisijos leidimo nesilaikyti taisyklių, kuris tinkamai pagrįstais atvejais būtų suteiktas.

29. Dažniausios kiekybiškai neįvertinamų klaidų rūšys buvo susijusios su nepakankamais patvirtinančiais dokumentais (14 operacijų) ir tuo, kad, pataisius sutartį, nebuvo pakoreguotos vykdymo garantijos (3 operacijos).

Biudžetinės paramos mokėjimai

30. Biudžetinės paramos mokėjimų srityje kiekybiškai neįvertinamos klaidos buvo susijusios su tuo, kad trūko struktūruoto atitikties tinkamumo kriterijams pateikimo, kadangi VFFV patobulinimai nebuvo palyginti su nustatytais referencinio laikotarpio tikslais.

29. Žr. atsakymą į 28 dalies a–c punktų pastabas.

30. Konkrečiais aptariamais atvejais Komisija siekia savo vertinimus suderinti su standartine praktika, kurią ji taiko kitose šalyse. Ji paremta metiniu pažangos vertinimu pagal aiškiai nustatytus riboženklis ir tikslus – dėl to tampa įmanoma struktūrine forma pateikti atitikties tinkamumo kriterijams įrodymus. Keletu atvejų 2011 m. Komisija sustabdė mokėjimus, nes jos manymu buvo padaryta nepakankama pažanga šioje srityje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Sistemų veiksmingumas

31. Audito Rūmų atlikto priežiūros ir kontrolės sistemų patikrinimo rezultatų santrauka pateikta **2 priede**. Audito Rūmai mano, kad sistemos yra iš dalies veiksmingos.

32. Kaip nurodyta 6 dalyje, EuropeAid įgyvendina didžiąją iš bendrojo biudžeto ir EPF finansuojamų išorės pagalbos instrumentų dalį. Todėl, jei nenurodyta kitaip, Audito Rūmų pastabos apie priežiūros ir kontrolės sistemų veiksmingumą bei generalinio direktoriaus metinės veiklos ataskaitos (toliau – metinė veiklos ataskaita) ir 2011 m. deklaracijos patikimumą apima EuropeAid kompetencijos sritį.

Kontrolės aplinka

33. EuropeAid turi aiškią kontrolės strategiją, padedančią užkirsti kelią klaidoms arba jas aptikti ir ištaisyti, Komisijos vidaus kontrolės standartai plačiai įgyvendinami. EuropeAid turi veiksmų planą, skirtą stiprinti valdymo ir kontrolės sistemų valdymą⁽²⁴⁾. Jame atsižvelgiama į daugelį ankstesnėse Audito Rūmų metinėse ataskaitose pateiktų pastabų ir rekomendacijų. 2011 m. EuropeAid pateikė naują išorės pagalbos valdymo ataskaitos (IPVA) versiją (žr. 39 dalį) ir parengė „Finansų valdymo priemonių rinkinį išorės veiksmams skiriamų ES lėšų gavėjams“ (žr. 41 dalį).

Naujai sukurtas iš EuropeAid direktorių ir generalinio direktoriaus sudarytas biudžetinės paramos valdymo komitetas, be kitų klausimų, išnagrinės visus probleminius atvejus. Tai pagerins tinkamumo kriterijų valdymą ir vertinimą.

Taip pat žr. atsakymus į 10 ir 15 dalių pastabas.

31. Žr. atsakymą į 56 dalies pastabas.

33. *Taip pat gerokai išplėstas kitų formų konsultavimas, pavyzdžiui, 2011 m. paskelbtas internetinis Praktinis vadovas sutarčių klausimais ir internete prieinamas e. mokymosi modulis sutarčių klausimais, kuris leidžia, prireikus, visų pirma įgyvendinančioms organizacijoms, pasinaudoti viešai prieinamomis sutarčių sudarymo ir valdymo gairėmis.*

⁽²⁴⁾ 2010 11 19 EuropeAid valdymo ir kontrolės piramidės stiprinimo veiksmų planas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

34. Metinėje veiklos ataskaitoje nurodyta, kad žmogiškųjų išteklių politika ir toliau kėlė nuolatinį susirūpinimą⁽²⁵⁾ dėl labai dažnos darbuotojų kaitos ir 2011 m. viduryje įvykusios reorganizacijos (žr. 6 dalį). Susirūpinimą kėlė ir tai, kad EuropeAid darbuotojai vykdė kitas, ne su pagalbos valdymu susijusias užduotis, žymiai viršydami su EIVT nustatytas lankstumo ribas. EuropeAid mano, kad jei nebus iš naujo subalansuoti ištekliai, ši situacija gali turėti neigiamos įtakos patikinimui, kuris gali būti suteiktas 2012 m.

Ex ante patikros

35. Audito Rūmai mano, kad leidimus duodančių pareigūnų EuropeAid centrinėse tarnybose ir delegacijose atliktos *ex ante* patikros yra iš dalies veiksmingos.

36. Atsižvelgiant į didelės rizikos aplinką (žr. 8 dalį) prieš galutinius projekto mokėjimus EuropeAid savo kontrolės struktūrą labiau grindžia Komisijos darbuotojų, išorės priežiūros pareigūnų (darbų sutarčių atveju) ar išorės auditorių (programų sąmatų, dotacijų ir nustatyto mokesčio paslaugų sutarčių atveju) atliekamomis *ex ante* patikromis. Nors atliekant šias patikras galima aptikti ir ištaisyti reikšmingas netinkamų išlaidų sumas, Audito Rūmų nustatytų klaidų dažnis, taip pat ir galutinėse išlaidų deklaracijose, kurioms buvo atlikti išorės auditai ir išlaidų patikrinimai, atspindi šių *ex ante* patikrų trūkumus.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

34. Didelė sutartininkų centrinėse tarnybose kaita turėtų sumažėti įsigaliojus naujiems tarnybos nuostatams. Numatoma, kad naujuose tarnybos nuostatuose bus numatyta prailginti maksimalią sutartininkų sutarčių trukmę 2 arba 3 metais (t. y. nuo dabartinių 3 metų trukmės sutarčių iki 5 arba 6 metų). Be to, EuropeAid suteikta galimybė pakeisti tam tikrą sutartininkų etatų skaičių AD kategorijos pareigūnų etatais 2011, 2012 ir 2013 m. – tai padidins pagal pastovias sutartis dirbančių darbuotojų skaičių.

Galima rizika, susijusi su darbo jėgos išteklių panaudojimu ne tuo tikslu, kuriuo numatyta, mažinta įvairias veiksmis, įskaitant oficialiomis EIVT–Komisijos gairėmis delegacijų vadovams, specialiomis ataskaitomis apie žmogiškųjų išteklių padėtį vietoje (išorės pagalbos valdymo ataskaitomis) ir vidaus audito planavimu 2012 m.

Prielaida naujai vystymosi politikai įgyvendinti, šios srities stebėjimui pagerinti, teminei kompetencijai padidinti ir veiksmingai teikti pagalbą – užtikrinti įvairių kategorijų darbuotojų pusiausvyrą delegacijose. Žmogiškieji ištekliai greičiausiai bus padidinti Afrikoje ir kaimynystės politikos apimame regione.

36. EuropeAid įdiegta vidaus kontrolės struktūra, siekiant patikrinti išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą, paremta išorės auditorių, techninės priežiūros pareigūnų ir projektų vadovų darbu, taip pat Komisijos vidaus kontrole pagal daugiamečių sistemą. Komisija pripažįsta, kad net ir po visų šių patikrinimų išlieka tam tikra likutinių klaidų rizika. Vis dėlto, atsižvelgiant į sunkumus, susijusius su tolesnėmis *ex ante* patikromis, ir atsižvelgiant į susijusias išlaidas ir projektų įgyvendinimo vėlavimą, Komisija toliau dės pastangas siekdama pagerinti dabartines sistemas, siekiant suteikti pakankamą patikinimą, paremtą ekonominio veiksmingumo vertinimu.

Žr. taip pat atsakymą į 24 dalies pastabas.

⁽²⁵⁾ P. 21, 37, 38 ir 45.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

37. Audito Rūmai pažymi, kad EuropeAid atlikus operacijų *ex post* patikras, *ex ante* patikrose beveik 20 % tikrintų operacijų atveju⁽²⁶⁾ taip pat buvo nustatytos procedūrinės klaidos, pavyzdžiui, trūko kontrolės lapų arba jie buvo neteisingi. Vidaus audito tarnyba (VAT) taip pat nustatė trūkumų kai kuriuose pagrindiniuose kontrolės lygmenyse, susijusiuose su programų sąmatomis ir kvietimais teikti pasiūlymus dėl EPF dotacijų⁽²⁷⁾.

Stebėjimas ir priežiūra

38. Audito Rūmai mano, kad EuropeAid centrinių tarnybų stebėjimas ir priežiūra buvo veiksmingi, o delegacijų – iš dalies veiksmingi.

EuropeAid centrinės tarnybos

39. 2011 m. liepos mėn. pagal savo veiksmų planą EuropeAid pirmą kartą panaudojo naują kas šešis mėnesius rengiamos išorės pagalbos valdymo ataskaitos (IPVA) versiją, pagrįstą pagrindiniais veiklos rodikliais (KPI) ir delegacijos vadovų pasirašytais patikinimo pareiškimais. Tokiu būdu sustiprinamas IPVA, kaip pagrindinės delegacijų atskaitomybės centrinėms EuropeAid tarnyboms priemonės, vaidmuo. Tačiau dėl neteisingų CRIS⁽²⁸⁾ duomenų iškyla rizika su finansinėmis patikromis susijusių KPI patikimumui. Be to, daugelį rodiklių sudėtinga interpretuoti.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

37. Po *ex post* patikrų atitinkamas leidimus duodantis pareigūnas visada imasi oficialių tolesnių priemonių. Vis dėlto minėtos procedūrinės klaidos (kaip antai neteisingi ar trūkstami kontrolės lapai) neturėjo kiekybiškai įvertinamo finansinio poveikio.

Po VAT audito ataskaitų galutinio priėmimo 2012 m. vykdomi veiksmų planai, siekiant atsižvelgti į VAT rekomendacijas nustatytai rizikai sumažinti.

39. Komisija mano, kad vienas iš veiksmingiausių būdų, kaip užtikrinti, kad CRIS duomenys vidutiniu ar ilguoju laikotarpiu pagerėtų – delegacijų vadovams reikia aiškiau parodyti neteisingų duomenų pateikimo valdymo informacinėje sistemoje (CRIS) pasekmes. Naujojoje išorės pagalbos valdymo ataskaitos (IPVA) sistemoje tai daroma panaudojant CRIS duomenis rengiant įprastas delegacijų ataskaitas. Vis dėlto IPVA sukurta siekiant sudaryti sąlygas delegacijoms ištaisyti ataskaitose pateikiamus duomenis ir pateikti pastabas, kad neteisingi duomenys „neužterštų“ tikslų ataskaitų, siekiant į juos atkreipti dėmesį, juos ištaisyti bei ilgai išduoti įvedamus duomenis pagerinti. Atnaujinti duomenis, jeigu delegacija aptinka klaidą, kurią lengva ištaisyti, įmanoma netgi IPVA rengimo metu. Taigi, IPVA yra žingsnis teisinga kryptimi, reaguojant į Audito Rūmų išvadas apie CRIS duomenų kokybės trūkumus (nors ir dėl to klaidos trumpuoju laikotarpiu tampa labiau matomos).

Komisija nesutinka su Audito Rūmų nuomone dėl rodiklių naudingumo stebėjimo tikslais. Pagrindinius veiklos rodiklius, rengiant 2011 m. metinę ataskaitą, neseniai įvedė valdymo grupė, atstovaujanti įvairiems interesams ir suinteresuotosioms šalims (2012 m.). Pagrindiniai veiklos rodikliai yra standartizuoti rodikliai, naudingi vykdant stebėjimą delegacijų, regiono, priemonės arba portfelio lygmeniu ir, atsižvelgiant į vystymosi aplinkos sudėtingumą, priklausomai nuo konkrečios situacijos gali būti skirtingai interpretuojami. Kai kuriuose iš rodiklių numatyti kiekybiniai tikslai, paremti išsamiai išanalizuotais istoriniais duomenimis, tuo tarpu kituose jie nenumatyti.

Taip pat žr. atsakymą į 59 dalies d punkto pastabas.

⁽²⁶⁾ Metinė veiklos ataskaita, p. 33.

⁽²⁷⁾ Metinė veiklos ataskaita, p. 40.

⁽²⁸⁾ Bendra RELEX informacinė sistema.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

40. 2011 m. EuropeAid atliko 15 patikrinimo vizitų, skirtų įvertinti delegacijų vidaus organizacijos, sistemų ir procedūrų adekvatumą. Šie vizitai buvo svarbūs nustatant sritis, kuriose būtini patobulinimai. Pavyzdžiui, buvo nustatyta nepakankama kompetencija, sunkumai patenkinti mokymo poreikius dėl žmogiškųjų ir finansinių išteklių stygiaus, netinkami duomenys CRIS sistemoje ir netinkamas projektų stebėjimas. Tačiau VAT audito metu buvo pažymėta, kad nėra jokių įrodymų, jog yra parengta oficiali metinė patikrinimo vizitų programa, pagrįsta dokumentais paremtu rizikos vertinimu. Be to, EuropeAid nenustatė su šiais patikrinimo vizitais susijusių rekomendacijų įgyvendinimo priežiūros procedūrų, o metinėje veiklos ataskaitoje nepateikiama jokia su tuo susijusi informacija ⁽²⁹⁾.

41. Su EuropeAid bendrąsias sutartis pasirašiusios audito įmonės pateikia metines suvestines ataskaitas dėl jų audito metu nustatytų faktų ir rekomendacijas. Šiose ataskaitose pateikiama vertinga informacija apie sisteminius trūkumus ir priemonės, būtinas siekiant išvengti netinkamų išlaidų ar jas sumažinti. Tuo remiantis 2011 m. sausio mėn. EuropeAid paskelbė „Finansų valdymo priemonių rinkinį išorės veiksams skiriamų ES lėšų gavėjams“, kuriuo siekiama pagerinti žinias apie finansų valdymą ir tinkamumo taisykles.

42. EuropeAid atlieka Komisijos užsakytų išorės auditų ir patikrinimų kokybės peržiūrą, kurios rezultatai pateikiami metinėje ataskaitoje. Metinėje veiklos ataskaitoje nėra pateikiama informacija apie šios peržiūros rezultatus ⁽³⁰⁾.

43. 2011 m. buvo susieti informacijos sistemos CRIS audito ir susigrąžinimų moduliai ⁽³¹⁾. Tai yra reikšmingas patobulinimas, tačiau vis dar nėra pateikiama išsami ir tiksli informacija apie visų *ex ante* patikrų rezultatus ir tolesnes priemones:

- a) CRIS-Audit nepateikiama informacija apie sumas, kurias EuropeAid galbūt laiko netinkamomis;

⁽²⁹⁾ P. 38.

⁽³⁰⁾ P. 30.

⁽³¹⁾ Kaip nurodyta Komisijos atsakyme į 2010 m. Audito Rūmų metinės ataskaitos 42 straipsnį ir 63 dalies c punktą.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

40. *Imtasi veiksmų atsižvelgiant į minėtą Vidaus audito tarnybos auditą, siekiant užtikrinti labiau formalizuotą delegacijų patikrinimo vizitų planavimo procesą.*

Ateityje Komisija apsvarstys, ar reikia iš naujo peržiūrėti bendrą EuropeAid delegacijos tikrinimo vizitų tikslą ir specifinius tikslus, ir ar esamą rizika grindžiamą metodą delegacijoms atrinkti reikėtų papildyti papildomais atrankos kriterijais.

Taip pat žr. atsakymą į 59 dalies b punkto pastabas.

42. *Komisija nebaigė 2011 m. EuropeAid audito kokybės apžvalgos, kaip kad 2010 m., taigi, ji negalėjo būti įtraukta į metinę veiklos ataskaitą. Bet kuriuo atveju 2010 m. MVA taip pat nebuvo pateikta jokių pastabų apie 2010 m. audito kokybės ataskaitą jau vien dėl to, kad MVA rengimui taikomose instrukcijose to nereikalaujama.*

43. *Komisija šiuo metu negali skirti ir išlaikyti papildomų išteklių, reikalingų tolesniam finansinio valdymo duomenų tvarkymui. Be to, šiuo metu ji dalyvauja vietinių IT taikomųjų programų racionalizavimo visoje Komisijoje procese.*

- a) *Išorės pagalbos valdymo informacinės sistemos (CRIS) audito modulis sukurtas planuoti ir registruoti išorės audito rezultatus, o ne stebėti Komisijos tolesnių priemonių įgyvendinimą po audito. Vis dėlto Komisija norėtų, jeigu tam būtų išteklių, šią funkciją vidutiniu laikotarpiu išplėsti.*

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- b) CRIS nepateikiama išsami informacija apie sumas, kurios laikomos netinkamomis ir kurios buvo pataisytos pačiai Komisijai atlikus *ex ante* patikras ⁽³²⁾;
- c) EuropeAid *ex post* patikromis buvo nustatyta, kad vis dar yra CRIS duomenų tikslumo problemų.

Delegacijos

44. Kaip ir ankstesniais metais Audito Rūmai nustatė menkai dokumentuotas ir neveiksmingas patikras daugelyje nacionalinių leidimus duodančių pareigūnų tarnybų EPF paramą gaunančiose šalyse. EuropeAid centrinės tarnybos ir delegacijos dažnai teikė techninę pagalbą šioms patikroms patobulinti, tačiau tai negali sumažinti susijusių trūkumų.

45. Daugelyje 2011 m. Audito Rūmų aplankytų delegacijų nebuvo atlikta priežiūros vizitų vietoje rizika pagrįsta atranka ir planavimas. EuropeAid centrinėms tarnyboms atlikus patikrinimo vizitus (žr. 40 dalį), buvo nustatyta, kad delegacijos dažnai turėjo su darbuotojų ištekliais ir vizitams skirtu biudžetu susijusių sunkumų, todėl buvo apribotos jų galimybės vykdyti priežiūros veiklą, pavyzdžiui, projektų stebėjimą vietoje, visų pirma susijusių su finansiniais aspektais. Ši situacija nepagerėjo dėl 2011 m. atliktos svarbios reorganizacijos ir dėl to, kad ištekliai buvo naudojami kitoms, ne pagalbos valdymo užduotims (žr. 6 ir 34 dalis).

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- b) CRIS pateikiama patikima ir pakankama informacija apie sumas, kurios tvarkant prašymus laikomos netinkamomis, jas taip pat suskirstant į pagrindines kategorijas. Vis dėlto, kai Komisija praneša rangovams apie nustatytas klaidas, jie dažnai siunčia pakeitimo sąskaitas faktūras (o ne kredito avizą ir naują sąskaitą faktūrą), taigi, ne visos veiksmingos Komisijos tarnybų intervencijos gali būti visiškai parodytos apskaitos sistemoje. Išsamios informacijos apie rezultatus pateikimas ir tolesnių priemonių po visų *ex ante* patikrų vykdymas pareikalautų daug išteklių, o šių veiksmų nauda būtų nedidelė, todėl jie nėra ekonomiškai efektyvūs.
- c) Nors nustatytos kodavimo klaidos neturi didelės įtakos metinėms ataskaitoms, Komisija sutinka su Audito Rūmų išreikštu susirūpinimu dėl būtinybės toliau gerinti išorės pagalbos valdymo informacinėje sistemoje (CRIS) laikomų duomenų kokybę. EuropeAid dės daugiau pastangų siekdama 2012 m. pagerinti CRIS duomenų kokybę.

44. Komisija žino, kad nacionalinės administracijos ne visada laikosi reikalaujamų finansų valdymo normų ir todėl didžiąją dalį paramos projektams teikia naudodama iš dalies decentralizuotą valdymą, o jos delegacijos vykdo didžiosios portfelio dalies *ex ante* kontrolę. Komisija toliau stiprina nacionalinių leidimus duodančių pareigūnų gebėjimus rengdama mokymus.

45. Akivaizdu, kad priimant sprendimus dėl stebėjimo veiklos delegacijose planavimo ir įgyvendinimo yra svarbu nustatyti ribotų išteklių naudojimo prioritetus. Iš tiesų, atsižvelgiant į tai, kad didžiąją dalį priežiūros vizitų vietoje vykdo veiklos funkcijas atliekantys darbuotojai ir finansinės patikros nėra jų pagrindinis tikslas, rizika retai yra svarbiausias veiksnys planuojant tokius vizitus. Vizitai vietoje yra vienas iš elementų, padedančių vykdyti tolesnius veiksmus, kaip ir, *inter alia*, įgyvendinimo ataskaitos, ryšiai su naudos gavėjais, į rezultatus orientuotos priežiūros ataskaitos, vertinimai ir auditai.

Kalbant apie išteklių panaudojimą vykdant kitas užduotis nei pagalbos valdymas, bendru Komisijos ir EIVT pranešimu 2011 m. gruodžio mėn. delegacijoms išsiųstos instrukcijos, siekiant išaiškinti lankstumo panaudoti darbuotojus teikiamas galimybes su tuo susijusius apribojimus.

Taip pat žr. atsakymą į 59 dalies b punkto pastabas.

⁽³²⁾ Pavyzdžiui, paramos gavėjams ar rangovams pataisyti atgal nusiųstos sąskaitos faktūros arba apmokėtos sąskaitos faktūros, kuriose buvo nustatytos netinkamos išlaidos, dėl kurių pataisymas turi būti atliktas kitoje sąskaitoje faktūroje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Išorės auditai

46. Audito Rūmai mano, kad EuropeAid centrinių tarnybų išorės audito funkcija buvo veiksminga, o delegacijų – iš dalies veiksminga.

47. EuropeAid centrinės tarnybos parengė metinių audito planų rengimo, įgyvendinimo ir tolesnių priemonių taikymo metodiką. Jos atlieka nuoseklų delegacijų išorės audito funkcijų ir išorės auditų, atliekamų pagal Komisijos audito bendrąją sutartį, kokybės stebėjimą.

48. Iš esmės delegacijos savo išorės auditus atliko pagal taikomą metodiką. Audito planai buvo parengti pagal gaires ir įgyvendinti laiku, o į audito metu nustatytus faktus buvo atsižvelgta, visų pirma pasitelkiant susigrąžinimus ir atliekant atskaitymus iš vėlesnių mokėjimų. Tačiau Audito Rūmai nustatė, kad vis dar yra tobulintinų sričių. Kaip buvo nurodyta ankstesniais metais ⁽³³⁾, rizika grindžiami auditai ne visuomet buvo atrenkami remiantis dokumentuotu rizikos vertinimu ir buvo nepakankamai dažni dėl personalo problemų ir dėl to, kad prioritetas buvo skiriamas privalomiems auditams. Kai kuriais atvejais buvo vėlavimų audito tvirtinimo procese: netinkamos išlaidos galėjo būti nebesugrąžintos.

Vidaus auditas

49. Audito Rūmai mano, kad vidaus auditas yra iš dalies veiksmingas.

50. 2011 m. įvykdyta Komisijos reorganizacija (žr. 6 ir 34 dalis) turėjo didelės įtakos Vidaus audito skyriaus (VAS) veiklai ⁽³⁴⁾. Žymiai pasikeitė skyriaus darbuotojai. Didžioji naujų darbuotojų dalis neturėjo patirties audito srityje. VAS galėjo įgyvendinti tik apie pusę savo pradinio metinio veiklos plano. Tai metinėje veiklos ataskaitoje nėra paminėta ⁽³⁵⁾.

48. Nors ir tiesa, kad dėl darbuotojų trūkumo gali būti neigiamai paveikta audito tvirtinimo proceso trukmė, visas privalomas audito ataskaitas būtina pateikti prieš Komisijai atliekant paskutinį mokėjimą, todėl rizika, kad lėšos taps nebesugrąžinamos, labai maža.

50. Pradinis 2011 m. metinis darbo planas dėl akivaizdžių prižasčių buvo tik iš dalies įgyvendintas, nes dėl EuropeAid reorganizavimo birželio mėn. naujam vidaus audito skyriui 2011 m. liepos mėn. pradžioje turėjo būti parengtas visiškai naujas metinis darbo planas. Šiame naujame darbo plane turėjo būti atsižvelgta į generaliniame direktorate įvykusius pasikeitimus ir naują padėtį Vidaus audito skyriuje (VAS), kuriame reikėjo organizuoti išsamius mokymus.

Taip pat žr. atsakymą į 59 dalies e punkto pastabas.

⁽³³⁾ 2009 m. metinės ataskaitos 45 dalis ir 2010 m. metinės ataskaitos 48 dalis.

⁽³⁴⁾ VAS yra Komisijos generalinio direktorato padalinys. Jam vadovauja padalinio vadovas, tiesiogiai pavaldus generaliniam direktoriui. Jo užduotis – pateikti nepriklausomą patikinimą dėl vidaus kontrolės sistemos veiksmingumo, kad būtų patobulinta generalinio direktorato veikla.

⁽³⁵⁾ P. 39 ir 40.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

51. 2011 m. Vidaus audito tarnyba (VAT)⁽³⁶⁾ pabaigė du auditus dėl programų sąmatų finansų valdymo ir EPF dotacijų. Jos nustatyti faktai sutampa su Audito Rūmų faktais dėl *ex ante* patikrų trūkumų (žr. 36 dalį).

Komisijos vadovybės pareiškimų patikimumas

52. Generalinis direktorius nurodė⁽³⁷⁾, kad jis gavo pakankamą patikinimą, kad įdiegtos kontrolės procedūros tinkamai užtikrina operacijų tvarkingumą. Metinėje veiklos ataskaitoje išlygų nėra. Joje pažymėta⁽³⁸⁾, kad atsižvelgiant į jos daugiametės kontrolės struktūros pobūdį ir rezultatus, EuropeAid nemano, kad likutinis klaidų lygis, įgyvendinus visas kontrolės priemones, yra reikšmingas. Tai prieštarauja 2011 m. Audito Rūmų nustatytiems faktams, pagal kuriuos klaidų lygis yra reikšmingas, klaidų dažnis didelis, o sistemos yra iš dalies veiksmingos.

53. Audito Rūmams atlikus metinės veiklos ataskaitos peržiūrą nustatyta, kad:

- a) nepateikta jokių įrodymų, kuriais būtų galima pagrįsti tvirtinimą, kad likutinis klaidų lygis yra žemesnis nei 2 %;
- b) išreikštas rimtas susirūpinimas dėl darbuotojų išteklių pagalbos valdymo srityje pakankamumo (žr. 34 dalį);

KOMISIJOS ATSAKYMAI

51. Žr. atsakymą į 36 dalies pastabas.

52. Audito Rūmų taikoma metodika EPF labiausiai tikėtinam metiniam klaidų lygiui ir klaidų dažniui nustatyti negali būti tiesiogiai palyginta su likutinės rizikos sumai taikomais kriterijais (kai jau užbaigtos visos daugiametės patikros). Tai yra pagrindinis veiksnys generalinio direktoriaus patikinimo pareiškimui, susijusiam su EPF finansuojamu ir iš ES biudžeto finansuojamu visu EuropeAid portfelium. Komisija pažymi, kad Audito Rūmų vertinimu labiausiai tikėtinas metinis klaidų lygis ES biudžete išorės pagalbos, kuri sudaro didžiąją portfelio dalį, atveju buvo mažesnis už 2010 ir 2011 m. reikšmingumo lygį, ir mažesnis už 2009 m. reikšmingumo lygį EPF atveju.

Taip pat žr. atsakymus į 57 dalies ir 58 dalies a punkto pastabas.

53.

a) Žr. atsakymą į 58 dalies a punkto pastabas.

b) Jau praėjo daugiau nei 10 metų nuo perdavimo proceso pradžios. Komisija pažymėjo labai teigiamus šio proceso rezultatus, tačiau taip pat atkreipė dėmesį, kad ilgainiui susidarė disbalansas, kuris turi būti ištaisytas. Remiantis komunikatu „Pokyčių darbotvarkė“ ir atsižvelgiant į 2011 m. atliktą EuropeAid darbuotojų ES delegacijose darbo krūvio vertinimą, 2012 m. kovo 12 d. generaliniam sekretoriui buvo pateikta ataskaita, kuri taip pat pateikta išorės santykių Komisijos narių grupei. Joje pateikiamos išvados dėl delegacijų darbuotojų pusiausvyros pasiekimo, kad EuropeAid poreikiai ir prioritetai būtų priderinti prie esamų išteklių. Išvados bus (buvo) pateiktos Komisijai 2012 m. liepos mėn., kad ji jas patvirtintų.

Žr. taip pat atsakymą į 34 dalies pastabas.

⁽³⁶⁾ VAT yra Komisijos generalinis direktoratas. Jam vadovauja Komisijos vidaus auditorius, pavaldus Komisijos audito pažangos komitetui. Jo užduotis – teikti nepriklausomą patikinimą dėl vidaus kontrolės sistemų veiksmingumo ir padėti Komisijai teikti nuomones, patarimus ir rekomendacijas.

⁽³⁷⁾ P. 47.

⁽³⁸⁾ P. 46.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- c) kontrolės trūkumai buvo nustatyti VAT ir EuropeAid atlikus operacijų *ex post* patikras (žr. 37 ir 51 dalis).

Išvados ir rekomendacijos*Išvados*

54. Atsižvelgdami į savo audito rezultatus, Audito Rūmai mano, kad 2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu finansinių metų EPF finansinėse ataskaitose EPF finansinė būklė bei tą dieną pasibaigusiu finansinių metų operacijų rezultatai ir pinigų srantai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, atsižvelgiant į Finansinio reglamento nuostatas ir apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles.

55. Remdamiesi savo audito rezultatais, Audito Rūmai daro išvadą, kad 2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais:

- a) EPF pajamose nebuvo reikšmingų klaidų;
- b) su EPF susijusiuose bendruose įsipareigojimuose nebuvo reikšmingų klaidų;
- c) EPF mokėjimai buvo veikiami reikšmingų klaidų (žr. 24–30 dalis).

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- c) Tiek vidaus audito procesas ir *ex post* operacijų patikros sukurtos taip, kad būtų nustatyti kontrolės trūkumai ir kad pagal jas būtų parengtos išsamios tolesnės priemonės, įskaitant oficialius veiksmų planus.

54. Komisija palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai pateikė teigiamą patikinimo pareiškimą dėl EPF ataskaitų patikimumo.

55.

- c) Komisija sustiprins pastangas, siekdama 2012 m. užkirsti kelią tokioms klaidoms, jas aptikti ir ištaisyti.

Vis dėlto Komisija pažymi, kad EuropeAid kontrolės struktūra yra daugiametė – tai reiškia, kad kai kurios klaidos, į kurias atkreipė dėmesį Audito Rūmai, būtų ištaisytos vėliau pagal įprastą išorės pagalbos kontrolės ciklą. Beveik du trečdaliai imties mokėjimų susiję su operacijomis, tokiomis kaip tarpiniai mokėjimai arba tvirtinimai, kurių atveju tikrinimai ir ištaisymai gali būti atlikti galutinio mokėjimo metu. Be to, Komisijos vykdomas išorės pagalbos išlaidų stebėjimas nesibaigia galutiniais mokėjimais. Išsamia *ex post* audito programą metiniu pagrindu valdo EuropeAid ir ECHO, remdamiesi oficialiu rizikos vertinimo procesu.

Vis dėlto, atsižvelgiant į didelės rizikos aplinką, kurioje teikiama vystymosi ir humanitarinė pagalba, finansinės klaidos rizika kontrolės priemonėmis realiai negali būti sumažinta iki nulio.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

56. Remdamiesi savo audito rezultatais, Audito Rūmai nustatė, kad tikrintos EuropeAid priežiūros ir kontrolės sistemos buvo iš dalies veiksmingos (žr. 31–53 dalis).

57. Audito Rūmai daro išvadą, kad CRIS sistemos duomenų kokybė vis dar kelia susirūpinimą. Tai turi neigiamą poveikį duomenų, naudojamų metinių ataskaitų rengimui, tikslumui (žr. 20 dalį) ir priežiūros ir kontrolės sistemų veiksmingumui (žr. 39, 40 ir 43 dalis) ⁽³⁹⁾.

Rekomendacijos

58. **3 priede** pateikti Audito Rūmų atliktos peržiūros, kurios metu buvo tikrinama pažanga, padaryta įgyvendinant 2009 m. metinėje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, rezultatai. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad:

- a) Komisija pasiekė reikšmingą pažangą įgyvendindama daugelį Audito Rūmų rekomendacijų. Pavyzdžiui, buvo parengta likutinio klaidų lygio vertinimo metodika, išplatinas finansų valdymo priemonių rinkinys, kad paramos gavėjai geriau žinotų tinkamumo taisykles, atliekamas auditų planavimas ir stebėjimas biudžetinės paramos tinkamumo vertinimas;
- b) reikia daugiau pastangų, kad būtų visiškai įgyvendintos Audito Rūmų rekomendacijos, susijusios su CRIS duomenų kokybe, atsižvelgimu į audito metu nustatytus faktus ir rekomendacijas bei operacijų *ex post* kontrolės sistemos ekonominio efektyvumo vertinimu.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

56. Komisija savo kontrolės priemonės parengė taip, kad jos apimtų visą jos daugiamečių projektų įgyvendinimo ciklą. Komisija mano, kad šios priežiūros ir kontrolės sistemos, kurios apima tiek EPF veikimą, tiek ES biudžeto finansuojamą veiklą, yra veiksmingos ir kasmet gerėja. Nepaisant labai rizikingos aplinkos, kurioje teikiama išorės pagalba, keliamų sunkumų, Audito Rūmų vertinimu labiausiai tikėtinas metinis klaidų lygis išorės pagalbos atveju ES biudžete buvo mažesnis už 2010 ir 2011 m. reikšmingumo lygį, ir mažesnis už 2009 m. reikšmingumo lygį EPF atveju.

57. Komisija sutinka su Audito Rūmų išreikštu susirūpinimu dėl būtinybės gerinti duomenų, laikomų išorės pagalbos valdymo informacinėje sistemoje (CRIS), kokybę. Tačiau, kaip pažymi Audito Rūmai 20 dalyje, nustatytos kodavimo klaidos neturėjo didelės įtakos metinėms ataskaitoms.

58. Ypatingą dėmesį skiriant dešimtajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento nuostatoms ⁽³⁾ ir atsižvelgiant į siūlomą jo išteklių sumažinimą, prieš imdamasi atitinkamų veiksmų ir (arba) juos siūlydama Komisija apsvarstys su Audito Rūmų rekomendacijomis susijusias išlaidas ir jų naudą.

- a) Komisijos apskaičiuoti EuropeAid likutinio klaidų lygio vertinimo rezultatai (t. y. finansinis klaidų, likusių įgyvendinus visus suplanuotus kontrolės veiksmus, poveikis) už 2012 m. ataskaitinį laikotarpį bus turimi 2013 m. pradžioje.
- b) EuropeAid dės daugiau pastangų siekdama 2012 m. pagerinti CRIS duomenų kokybę ir labiau susieti finansinio audito išvadas su lėšų susigrąžinimu. Operacijų *ex post* sistema buvo sustabdyta 2012 m.

⁽³⁹⁾ Taip pat žr. Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 5/2012 „Bendroji išorės santykių informacinė sistema (CRIS – Common RELEX Information System)“ (<http://eca.europa.eu>).

⁽³⁾ 11–13 straipsniai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

59. Atlikę šią peržiūrą ir atsižvelgdami į 2011 m. nustatytus faktus ir išvadas, Audito Rūmai rekomenduoja EuropeAid:

- a) patobulinti sutarčių sudarymo valdymą, nustatant aiškius atrankos kriterijus ir geriau dokumentuojant vertinimo procesą (žr. 28 dalies b punktą);
- b) taikyti dokumentuota rizikos analize pagrįstą planavimą bei sistemingas patikrinimo vizitų (žr. 40 dalį) ir stebėjimo vizitų vietoje (žr. 45 dalį) tolesnes priemones;
- c) nustatyti privalomomis gaires, susijusias su rizikos analize, delegacijoms ir EuropeAid centrinėms tarnyboms rengiant metinius audito planus (žr. 48 dalį);
- d) atlikti peržiūrą, siekiant nustatyti, kaip yra rengiami KPI, užtikrinant jų nedviprasmiškumą ir paprastą interpretavimą (žr. 39 dalį);
- e) įvertinti VAS gebėjimus veiksmingai atlikti savo užduotį (žr. 50 dalį).

KOMISIJOS ATSAKYMAI

59.

- a) *Komisija pradės procesą, siekdama įgauti patirties iš Audito Rūmų nustatytų sutarčių sudarymo procedūrų klaidų, ir 2013 m. bus peržiūrėtas Praktinis vadovas.*
- b) *Komisija apsvarstys, ar reikia persvarstyti EuropeAid delegacijų tikrinimo misijų tikslą ir konkrečius tikslus.*

EuropeAid pradės taikyti oficialesnį vertinimo ir metinio planavimo procesą, susijusį tiek su tikrinimo vizitais delegacijose, tiek su projektų stebėjimu vietoje. Vis dėlto Komisija mano, kad dabartinį rizika grindžiamą atrankos procesą naudingai gali papildyti papildomi atrankos kriterijai.

Žr. taip pat atsakymą į 40 dalies pastabas.

- c) *Komisija apsvarstys nuo 2013 m. padaryti EuropeAid rizikos analizės metodiką rengiant audito planus privaloma.*
- d) *Komisija negali atlikti EuropeAid pagrindinių veiklos rodiklių trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu peržiūros. Pagrindinius veiklos rodiklius rengiant 2011 m. metinę ataskaitą neseniai įvedė valdymo grupė, atstovaujanti įvairiems interesams ir suinteresuotosioms šalims (2012 m.), tačiau Komisija dar neturi pakankamos informacijos arba jos analizės duomenų. Vis dėlto, ilgainiui juos gali reikėti pakoreguoti, kai bus pradėta taikyti nauja ataskaitų teikimo sistema.*
- e) *Komisija įvertins EuropeAid vidaus audito skyriaus (VAS) gebėjimus ir apsvarstys galimą jo sustiprinimą, jeigu paaiškės, kad to reikia.*

Atsižvelgiant į įsipareigojimą sumažinti bendrą darbuotojų skaičių, EuropeAid visų pirma apsvarstys galimybes esamai kompetencijai pagerinti.

1 PRIEDAS

EUROPOS PLĖTROS FONDŲ OPERACIJŲ TESTAVIMO REZULTATAI

	2011 m.			2010 m.	2009 m.	2008 m.
	Projektai	Biudžetinė parama	Iš viso			
IMTIES DYDIS IR STRUKTŪRA						
Iš viso įsipareigojimų	27	3	30	30	50	45
Iš viso mokėjimų (iš kurių):	133	30	163	165	170	170
Avansai	0	0	0	0	0	40
Tarpiniai / galutiniai mokėjimai	133	30	163	165	170	130
TESTAVIMO REZULTATAI ⁽¹⁾ ⁽²⁾						
Testuotų mokėjimų dalis, kuri buvo:						
Be klaidų	65 % (86)	77 % (23)	67 % (109)	73 %	78 %	76 %
Paveikta vienos ar kelių klaidų	35 % (47)	23 % (7)	33 % (54)	27 %	22 %	24 %
Klaidų veikiamų mokėjimų analizė						
Analizė pagal klaidų rūšį						
Kiekybiškai neįvertinamos klaidos:	38 % (18)	100 % (7)	46 % (25)	49 %	65 %	61 %
Kiekybiškai įvertinamos klaidos:	62 % (29)	0 % (0)	54 % (29)	51 %	35 %	39 %
tinkamumo	52 % (15)	0 % (0)	52 % (15)	70 %	23 %	44 %
tikrumo	38 % (11)	0 % (0)	38 % (11)	17 %	23 %	38 %
tikslumo	10 % (3)	0 % (0)	10 % (3)	13 %	54 %	19 %
APSKAIČIUOTAS KIEKYBIŠKAI ĮVERTINAMŲ KLAIDŲ POVEIKIS						
Labiausiai tikėtinas klaidų lygis			5,1 %			
Viršutinė klaidų riba			8,1 %			
Apatinė klaidų riba			2,0 %			

⁽¹⁾ Kad būtų galima geriau įvertinti šios politikos grupės sritis su skirtingais rizikos profiliais, imtis buvo suskaidyta į segmentus.

⁽²⁾ Skliausteliuose pateikti skaičiai atspindi faktinį operacijų skaičių.

2 PRIEDAS

SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU EUROPOS PLĖTROS FONDAIS IR IŠ BENDROJO BIUDŽETO SKIRIAMA VYSTYMO
PAGALBA, PATIKRINIMO REZULTATAI

Tikrintų sistemų vertinimas

Vertinamoji sistema	Ex ante patikros	Stebėjimas ir priežiūra	Išorės auditai	Vidaus auditai	Bendras įvertinimas
Centrinės EuropeAid sistemos	Iš dalies veiksminga	Veiksminga	Veiksminga	Iš dalies veiksminga	Iš dalies veiksminga
Delegacijos	Iš dalies veiksminga	Iš dalies veiksminga	Iš dalies veiksminga	n. d.	Iš dalies veiksminga

3 PRIEDAS

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNES REKOMENDACIJAS, SUSIJUSIAS SU EUROPOS PLĖTROS FONDAIS

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta pažangos analizė	Komisijos atsakymas
2009	Atsižvelgdama į savo bendros kontrolės strategijos planuojamą peržiūrą, EuropeAid turėtų nustatyti pagrindinį rodiklį, skirtą numatomam likusių klaidų finansinio poveikio įvertinimui, po to, kai buvo atliktos visos <i>ex ante</i> ir <i>ex post</i> patikros, pavyzdžiui, grindžiamą reprezentatyvios statistinės baigtų projektų imties nagrinėjimu (2009 m. metinė ataskaita, 54 dalies a punktas).	EuropeAid patvirtino metodiką, skirtą įvertinti likutinį klaidų lygį, ir šiam darbui atlikti pasamdė išorės audito įmonę. Į pirmųjų finansinių metų rezultatus galima bus atsižvelgti 2012 m. EuropeAid metinėje veiklos ataskaitoje.	Vykdomas šios rekomendacijos įgyvendinimas. Komisija laiku vykdo darbus, susijusius su EuropeAid portfelio likutinio klaidų lygio nustatymu.
	Atsižvelgdama į šią peržiūrą EuropeAid turėtų įvertinti įvairių kontrolės priemonių, visų pirma operacijų <i>ex post</i> kontrolės sistemos, ekonominę naudą (2009 m. metinė ataskaita, 54 dalies b punktas).	Savo atsakymuose į 2010 m. metinę ataskaitą Komisija nurodė, kad ji pradėjo su 2010 m. kontrolės ekonomiškumu susijusį darbą. Šis darbas turėjo būti peržiūrėtas ir pradėtas iš naujo 2011–2012 m., peržiūrėjus galutinę 2011–2012 m. Finansinio reglamento versiją. 2011 m. pasiekta mažai pažangos.	Vykdomas šios rekomendacijos įgyvendinimas. 2011 m. padaryta pažanga dėl kontrolės išlaidų ir naudos, kaip nustatyta 2011 m. metinėje veiklos ataskaitoje, kurioje pateikiamos daugelio vidaus kontrolės priemonių (pvz., audito, mokymo, <i>ex post</i> kontrolės) išlaidos bei išdėstomi nauji ir naujoviški naudos nustatymo būdai, kaip antai pagrindiniai veiklos rodikliai, nustatomi pagal CRIS duomenis, ir prieš mokymus ir po jų atliekami testai. Pavyzdžiui, dėl išlaidų ir naudos analizės 2012 m. sustabdyta <i>ex post</i> operacijų kontrolė.
	EuropeAid turėtų užbaigti rengti ir paskelbti finansų valdymo priemonių rinkinį, susijusį su aukšta būdinga klaidų rizika įgyvendinančių organizacijų, rangovų ir paramos gavėjų lygmeniu, siekiant užtikrinti tinkamą finansų valdymo ir tinkamumo taisyklių žinojimą (2009 m. metinė ataskaita, 54 dalies c punktas).	Finansinių priemonių rinkinys buvo užbaigtas ir išplatintas 2011 m. pradžioje.	Komisija įsitikinusi, kad ši rekomendacija buvo visiškai įgyvendinta.
	EuropeAid turėtų ir toliau dėti pastangas užtikrinant, kad delegacijos duomenis į CRIS <i>Audit</i> sistemą įrašytų nuosekliai ir laiku (2009 m. metinė ataskaita, 54 dalies d punktas).	CRIS duomenų kokybė vis dar yra problema. EuropeAid pareiškė savo ketinimą ir toliau dėti pastangas 2012 m.	Vykdomas šios rekomendacijos įgyvendinimas. Komisija sutinka su Audito Rūmų išreikštu susirūpinimu toliau gerinti duomenų, laikomų išorės pagalbos valdymo informacinėje sistemoje (CRIS), kokybę. EuropeAid dės daugiau pastangų, siekdama 2012 m. pagerinti CRIS duomenų kokybę.

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta pažangos analizė	Komisijos atsakymas
2009	CRIS <i>Audit</i> koncepcija turėtų būti pakeista taip, kad būtų pateikiama informacija apie galutinių netinkamų išlaidų sumas ir finansinius pataisymus, atliktus užbaigus audito tvirtinimo procedūrą su audituojamu subjektu (2009 m. metinė ataskaita, 54 dalies e punktas).	<p>Kaip nurodyta Komisijos atsakyme į 2010 m. Audito Rūmų metinę ataskaitą, CRIS informacinės sistemos audito ir susigrąžinimo moduliai buvo susieti 2011 m. Tai yra didelė pažanga, tačiau vis dar nepateikiama išsami informacija apie rezultatus ir auditų tolesnes priemones.</p> <p>CRIS <i>Audit</i> nepateikiama informacija apie sumas, kurias EuropeAid galėjo laikyti netinkamomis po aptarimo procedūros su paramos gavėjais, įskaitant sumas, kurias, auditorių nuomone, EuropeAid turėtų išnagrinėti daug anksčiau.</p>	<i>Išorės pagalbos valdymo informacinės sistemos (CRIS) audito modulis sukurtas planuoti ir registruoti išorės audito rezultatus, o ne stebėti Komisijos tolesnių priemonių įgyvendinimą po audito. Vis dėlto Komisija norėtų, jeigu būtų išteklių, vidutiniu laikotarpiu šią funkciją išplėtoti.</i>
	EuropeAid turėtų užtikrinti, kad specialiose su veiklos rezultatais grindžiamų įvairių kintamo dydžio dalių apmokėjimu susijusiose sąlygose būtų aiškiai apibrėžti rodikliai, tikslai, skaičiavimo metodai ir tikrinimo šaltiniai (2009 m. metinė ataskaita, 55 dalies a punktas).	Rekomendacija buvo visiškai įgyvendinta.	
	EuropeAid turėtų užtikrinti, kad delegacijų viešųjų finansų valdymo vertinimo ataskaitose struktūruotu ir formalizuotu būdu būtų pateikta viešųjų finansų valdymo pažanga, aiškiai nustatant kriterijus, pagal kuriuos ji turėjo būti vertinama (t. y. rezultatai, kuriuos paramą gaunančios šalies vyriausybė turėjo pasiekti atitinkamu laikotarpiu), pasiekta pažanga ir priežastys, dėl kurių reformos programa galėjo nebūti įgyvendinta pagal planą (2009 m. metinė ataskaita, 55 dalies b punktas).	VFV bendrojo tinkamumo kriterijaus vertinimo kokybė pagerėjo, 2010 m. pradėjus taikyti naują delegacijų VFV metinių stebėjimo ataskaitų formatą. Tačiau Audito Rūmai 2011 m. vis dar nustatė atvejų, kai šis vertinimas nebuvo pakankamai struktūruotas ir formalizuotas, kadangi VFV rezultatai nebuvo lyginami su numatytais nustatyto laikotarpio tikslais.	<i>Komisija įsitikinusi, kad ši rekomendacija buvo visiškai įgyvendinta. Vis dėlto, toliau bus dedamos pastangos siekiant pagerinti rezultatais grindžiamą biudžetinės paramos sistemą, konkrečiai peržiūrint biudžetinės paramos gaires, kurios turėtų būti parengtos 2012 m.</i>